

LAD DEN SUNDE SKEPSIS RÅDE

Rigspolitiet og politikredsene arbejder intensivt med forebyggelse af kriminalitet mod guldsmede og urmagere og branchen rådes til at være mere agtpågivende i forhold til mistænkelige kunder.

AF SOFIE SIDELMANN YDERSTRÆDE, JOURNALIST I RIGSPOLITIET

ALLE, der sælger værdifulde genstande, risikerer at kriminelle mener, at de har mere brug for værdierne, end butiksejerne har. Landets guldsmede og urmagere er ingen undtagelse, viser politiets statistikker over antallet af indbrud og butikstyverier. Men branchen kan selv gøre meget for at holde tyvene på den rigtige side af panserglasruden.

– Generelt kan vi sige, at guldsmedene skal tænke mere på sikkerheden. De dyreste varer bør ikke ligge fremme i vinduer og montrere, da det kan friste folk, der går efter de hurtige penge, lyder rådet fra Kim Kliver, som er chef for Rigspolitiets Nationale Efterforskningscenter, NEC.

NEC har holdt øje med kriminalitetsbilledet omkring urmagere og guldsmede i flere år, og samarbejder også med Danske Guldsmede og Urmagere. Statistikken viser, at antallet af røverier mod branchens butikker har ligget rimeligt jævnt i de seneste år, mens antallet af indbrud og butikstyverier er steget kraftigt.

GODE OVERVÅGNINGSBILLEDER ER VIGTIGE

Fra politiets side bliver der gjort meget for at forebygge kriminaliteten mod branchen. Der holdes jævnligt møder med Danske Guldsmede og Urmagere, og forretningsdrivende får løbende mulighed for at komme til fyraftensmøder med politiet. Desuden udveksler NEC efterforskningsmateriale med andre lande gennem Europol og Interpol, og via gode signalementer, videoovervågningsbilleder og DNA-profiler er adskillige gerningsmænd blevet anholdt og straffet i ind- og udland.

– Vi kigger hele tiden på, hvordan vi kan optimere vores service overfor guldsmedene. Lokalt bruger politikredsene meget tid på at tale med de enkelte guldsmede, og vi yder særlig rådgivning til de butikker, der gentagne gange har været udsat for tyveri eller røveri. Men vi har også en forventning om, at guldsmedene har en sikring, der lever op til nutidens standard indenfor blandt andet videoover-

vågning, siger Kim Kliver og forklarer, at gode videoovervågningsbilleder, god lyd og korrekte kameravinkler kan gøre det betydeligt lettere for politiet at identificere og i sidste ende straffeforfølge gerningsmænd.

Alligevel sidder politiet desværre af og til og kigger på meget slørede billeder, der viser ryggen af en indbrudstyv, fordi udstyret i butikkerne ikke er godt nok.

LYT TIL MAVEFORNEMMELSEN

Men en ting er den tekniske del af sikringen. En anden er medarbejdernes mavefornemmelser, som kan være en meget vigtig ting i dagligdagen. De fleste ekspedienter har nemlig en god fornemmelse for folk og ved, hvad der er normal adfærd i netop deres forretning.

– Guldsmedene skal i højere grad erkende, at de er en risikogruppe. Vi forstår godt, at branchen har et stort behov for at yde god service overfor kunderne. Men politiet har også en interesse i, at guldsmedene og urmagerne lader den sunde skepsis råde i dagligdagen. Det betyder, at ekspedienten måske skal have lidt mere is i maven og bede kunden vente eller komme tilbage om lidt. Eller bede om legitimation inden kunden

får lov til at prøve et ur til 100.000 kroner, siger Kim Kliver.

Han og kollegaen Niels Bach Christensen har stort kendskab til, hvordan guldsmede og urmagere i udlandet gennem årene har lært at sikre sig bedre mod tyverier. Blandt andet fortæller de, at man i Cannes i Frankrig slet ikke får lov at komme ind i selve butikken, inden man har vist legitimation. Og i flere butikker i London skal man med ind i et særligt lokale, hvis man vil se de mest værdifulde varer.

– Men i Danmark hører vi desværre tit, at en ekspedient faktisk havde en underlig fornemmelse med en kunde, der så pludselig sprang ud af døren med et dyrt ur på armen, siger Niels Bach Christensen.

KRIMINELLE FRA HELE VERDEN

I NEC har man et ret præcist billede af, hvem der begår forbrydelserne mod de danske urmagere og guldsmede. Og her skal vi have hele verdenskortet rullet ud.

– Der er tale om kriminelle fra hele verden. Der er bander, som er meget professionelle og som opererer i både Europa, USA og Japan. De kommer både fra Frankrig, Chile, Østeuropa og Balkan, så vi kan ikke sige

noget specifikt om, at de fleste kommer fra et bestemt område. Den her form for kriminalitet er verdensomspændende og styret af det marked, der aftager tyvekosterne. Og det marked er stort både i udlandet og her i Danmark. Måske fordi såkaldte pæne borgere i stigende grad ikke helt kan stå for fristelsen for at købe et dyrt ur uden kvittering, vurderer Kim Kliver.

Han fortæller videre, at Schengen-samarbejdet og de åbne grænser i Europa ikke betyder noget i forhold til de kriminelle bander. Mange af de kriminelle kommer nemlig fra lande uden for Schengen-området og er derfor ikke omfattet af den fri bevægelighed mellem landene.

- Men faktisk har de åbne grænser og Schengen-samarbejdet gavnet politiet i efterforskningsmæssig sammenhæng. Det er nemlig blevet betydeligt lettere for de europæiske landes politimyndigheder at udveksle efterretninger og spor, hvilket i flere tilfælde har ført til anholdelser af kriminelle bander, siger Kim Kliver.

FAKTA:

- Antallet af røverier mod danske guldsmede og urmagere har ligget på et nogenlunde jævnt niveau de sidste fem-seks år, og Rigspolitiet ser ingen alarmende stigning. De præcise tal for guldsmedeområdet bruges efterforskningsmæssigt af politiet og kan derfor ikke oplyses. Det ville kræve meget lange og komplekse forklaringer, hvis tallene skulle tolkes korrekt.
- Antallet af indbrud er på landsplan steget fra 148 i 2007 til 238 i 2009.
- Værdien af de stjålne genstande er blevet væsentlig større i de seneste år. Tyvene går især efter dyre ure, hvor de tidligere stjal smykker.
- Indbrud og røverier fordeler sig nogenlunde jævnt over hele landet, men de fleste begås i store og mellemstore byer.

Ud fra omtaler i dagspressen registrerer Danske Guldsmede og Urmagere de røverier, der begås mod branchen. Denne helt uofficielle registrering viser, at der i 2007 blev begået 18 røverier, i 2008 var tallet 21 og i 2009 er der registreret 22 røverier mod guldsmede- og urbutikker. I de første 2 måneder i 2010 har DGU registreret 10 røverier mod branchens butikker.

Kilde: DGU

GODE RÅD FRA POLITIET

John Radmer arbejder i Rigspolitiets Forebyggelsessektion og har gennem flere år rådgivet urmagere og guldsmede om, hvordan de bedst sikrer sig mod butikstve, knuste ruder og voldelige røvere i deres butikker.

HER ER ET UDPLUK AF HANS GODE RÅD:

- Butikker, der sælger meget dyre varer kan overveje at udstille billigere smykker og ure i vinduerne og i monterne. De kan sågar få fremstillet efterligninger af de dyreste varer, som de kan bruge i udstillingen. Et andet alternativ kunne være plancher og/eller billed-slideshow.
- Monter en tågekanon, der spreder vandtåge ud i butikken, hvis der begås indbrud efter åbningstid. Denne type udstyr bør ikke kunne aktiveres i åbningstiden, da kunder og ekspedienter ikke må "fanges" i butikken sammen med en potentiel farlig gerningsmand. Bruges en tågekanon, er det vigtigt, at kameraer er monteret, så de sikrer et godt billede af indbrudstyven, inden kanonen aktiveres. Få altid professionel rådgivning ved installering af TV-overvågning.
- Minimér antallet af de allerdyreste varer i butikken og opbevar dem i stedet i et andet lokale – evt. i bokse med tidslås. Forklar kunden, at han eller hun må vente lidt med at se varen. Hvis en kunde er parat til at bruge 100.000 kroner på et ur, har vedkommende typisk forståelse for ordningen og ventetiden.
- Gør facadepartiet stærkt og vælg en løsning, der kan bære solide vinduesrammer og sikringsglas.
- Indret butikken lidt alternativt, så der er ekspedienter og kunder ved "ører" overalt i rummet. Det gør, at en tyv har sværere ved at stå i et hjørne og pusle med tingene.
- Ryd op på disken efter hver kunde og lås monterne – vis på den måde, at her i butikken passer vi på vores ting og er opmærksomme.
- Brug den tjekliste til forebyggelse af røveri og tyveri, som politiet har lavet i samarbejde med branchen. Her er de gode råd listet op, og daglige rutiner gennemgås. Desuden kan medarbejderne her skrive, hvis de har observeret mistænkelige personer i forretningen, på gaden eller i området. Skærpet opmærksomhed er et af de vigtigste værktøjer til forebyggelse af kriminalitet. Lad være med at "spille helt," men brug alle dine sanser til at iagttage og memorere til gavn for politiets efterforskere.
- Etabler et godt samarbejde med det lokale politi, så I altid kan ringe og fortælle, hvis I har set eller hørt noget mistænkeligt.

